

Vetenskapsrådet

LÄRANDE FÖR UTVECKLING

GD-direktiv:
metoder för ämnesvisa/tematiska utvärderingar

Gustav Petersson
Vetenskapsrådet

Utgångspunkter

GD-direktiv: ta fram metoder för ämnesvisa och tematiska utvärderingar.

Ur Vetenskapsrådets Instruktion 1 § punkt 6:

**”Vetenskapsrådet ska [---]
utvärdera forskning och bedöma forskningen
och dess vetenskapliga kvalitet och betydelse.”**

Betydelse?

- Nytt forskningspolitiskt mål, Fo.prop. 2016 :
”Sverige ska vara ett av världens främsta forsknings- och innovationsländer och en ledande kunskapsnation, där högkvalitativ forskning, högre utbildning och innovation leder till *samhällets utveckling och välfärd, näringslivets konkurrenskraft och svarar mot de samhällsutmaningar vi står inför, både i Sverige och globalt.*”
- Samhällsnytta, nyttiggörande
- Samverkan

Ger forskningen samhällseffekter?

Vilka belägg behövs för att vi ska kunna uttala oss?

Vilka möjligheter och svårigheter finns att belägga forskningens samhällseffekter?

Vad behöver vi lära?

Vilken kunskap behöver vi för att kunna överföra framgångsrika arbetssätt och därmed stimulera annan forskning att ge positiva samhällseffekter?

Hur kan vi gå tillväga för att ta fram sådan kunskap?

Kunskapskällor

- Vetenskapsrådets tidigare utvärderingar av kvalitet och betydelse
- Andra länders system för utvärdering av kvalitet och betydelse
- Andra myndigheter, t.ex. inom forskningsfinansiering, innovation, utbildning och högre utbildning
- Tillvägagångssätt för utvärdering som har förts fram inom utvärderingsforskningen

Exempel regeringsuppdrag

- **Linné**: "angeläget att satsningen på starka forskningsmiljöer i sin helhet utvärderas för att analysera vilka effekter den haft på utvecklingen av svensk forskning, innovation och dess finansiering." (Fo.prop. 2004)
- **SFO**: "bedömning av vetenskaplig kvalitet i ett internationellt perspektiv med avseende på effekter för samhälle och näringsliv" (VR 2015)
- **FOKUS**: forskningens förutsättningar, kvalitet och betydelse (VR 2014)
- **ALF 2**: "Utvärderingen ska avse forskningens kliniska betydelse och samhällsnytta [...]." (Uppdrag U2016/04203/F)

Research Excellence Framework (REF)

Outputs, Impacts, Environment

- Kvalitetsdrivande
- Ansvarsutkrävande
- Fördelning av basanslag

“For the purposes of the REF, impact is defined as an effect on, change or benefit to the economy, society, culture, public policy or services, health, the environment or quality of life, beyond academia.”

REF 2014, *Guidance on Submissions*, s. 26

Search REF Impact Case Studies

Browse the index below or search all Case Studies using keywords [e.g. "NHS"].

Learn about [advanced search options](#) and read our [Terms of Use](#).

Browse the index

[Submitting Institution](#)

[Unit of Assessment](#)

[Summary Impact Type](#)

[Research Subject Area](#)

[Impact UK Location](#)

[Impact Global Location](#)

Summary Impact Type 2

Political	(509)	Legal	(212)
Health	(857)	Cultural	(1099)
Technological	(1397)	Societal	(1723)
Economic	(381)	Environmental	(459)

The nature, scale and beneficiaries of research impact

An initial analysis of Research Excellence
Framework (REF) 2014 impact case studies

King's College London and Digital Science

Prepared for the Higher Education Funding Council of England, Higher
Education Funding Council for Wales, Scottish Funding Council,
Department of Employment and Learning Northern Ireland, Research
Councils UK and the Wellcome Trust

Six "deep mines"

1. What is the impact and value of research on clinical practice and health gain?
2. What has been the impact of research on industry in terms of spin-out companies, patents, or licences?
3. What has been the impact of research on public policy and parliamentary debate?
4. What has been the impact of research on film and theatre?
5. What has been the influence of the Wellcome Trust and British Academy?
6. What has been the impact of research on the BRIC (Brazil, Russia, India and China) countries?

REF

”The sub-panels will assess the ’reach and significance’ of impacts on the economy, society, and/or culture that were underpinned by excellent research conducted in the submitted unit, as well as the submitted unit’s approach to enabling impact from its research.”

REF 2014, *Panel criteria and working methods*, s. 10

REF

“ ‘Underpinned by’ means that the research made a distinct and material *contribution to* the impact taking place, such that *the impact would not have occurred or would have been significantly reduced without the contribution of that research*. Each case study must explain how (through what means) the research led to or contributed to the impact, and include appropriate sources of information external to the HEI to corroborate these claims.”

REF 2014, *Guidance on Submissions*, s 29

Kriterier för evidens?

“The onus is on submitting units to provide appropriate evidence within each case study of the particular impact claimed. The REF panels will provide guidance, in the panel criteria documents, about the kinds of evidence and indicators of impact they would consider appropriate to research in their respective UOAs, *but this guidance will not be exhaustive.*”

REF 2014, *Guidance on Submissions*, s. 30

Metrics?

Monetarisering?

Varför teori?

There is nothing as practical as a good theory.

Kurt Lewin

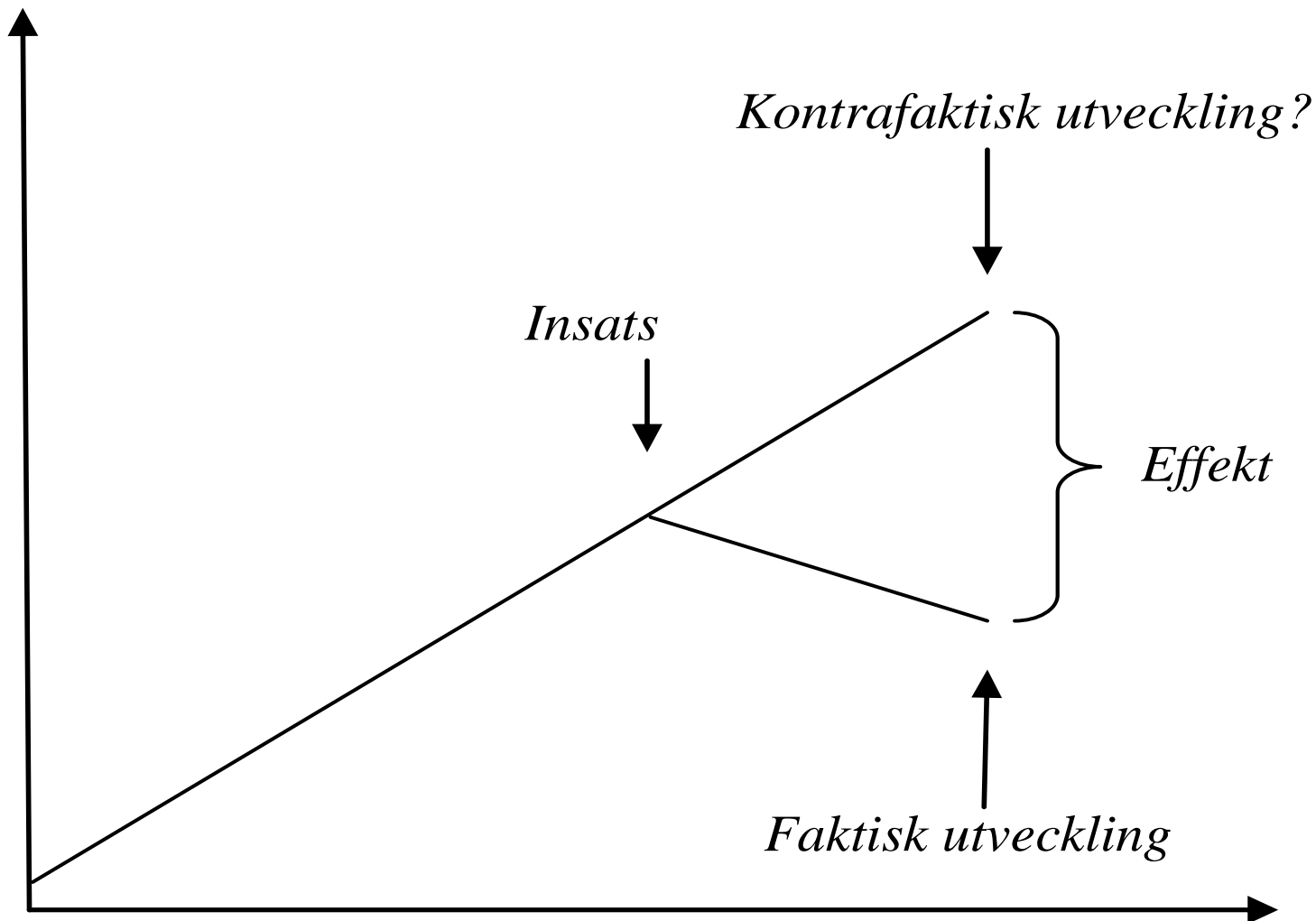

Kontrafakticitet

We think of a cause as something that makes a difference, and the difference it makes must be a difference from what would have happened without it.

David Lewis

Flera insatser samtidigt

Samtidigt som jobbskatteavdraget infördes gjordes vidare flera andra regelförändringar som kan ha påverkat arbetsutbudet och sysselsättningen, t.ex. förändringar i arbetslöshetsförsäkringen, sjukförsäkringen och socialavgifterna, vilket innebär att det är svårt att identifiera den isolerade effekten av jobbskatteavdraget.

Prop. 2011/12:1

Utbildningsdepartementet, USA

Proposed evaluation strategies that use neither experimental designs with random assignment nor quasi-experimental designs using a matched comparison group nor regression discontinuity designs will not be considered responsive to the priority when sufficient numbers of participants are available to support those designs.

Utvärdering vs forskning

Evaluation is designed to improve something, while research is designed to prove something.

Mathison

Användbar kunskap

I take the position that evaluations are to be judged by the extent to which they help the political community achieve its ends. The logic of science must come to terms with the logic of politics.

Practical social action, in contrast [to science], must recognize diversity at an early date. Striking an average over diverse phenomena is almost never enough; the task is to understand the diversity.

Lee Cronbach

INUS-villkor

Insufficient but Necessary part of a complex of conditions
which is Unnecessary but Sufficient.

John Mackie

INUS-villkor

Ett genomgående tema i översikten har varit att vi för program efter program vet relativt lite om vilken typ av arbetslösa som gynnas av en specifik insats. Sådan kunskap är viktig eftersom det är möjligt att ett visst program fungerar bra för en viss typ av arbetslösa men sämre för andra.

IFAU

Mekanismer

It is through the notion of program mechanisms that we take the step from asking whether a program works to understanding what it is about a program which makes it work.

Ray Pawson

Mekanismer

Även om vi dokumenterat rektorns betydelse för hur en skola fungerar är det svårt att karaktärisera vad ett gott ledarskap består av eller att identifiera faktorer som kan förutspå ett gott ledarskap.

IFAU

Vad behöver vi veta?

The traditional 'does it work?' question transforms instantly into at least five different lines of inquiry: what is it about this kind of intervention that works, for whom, in what circumstances, in what respects and why.

Ray Pawson

Hurdå?

- Programteori ?
- Realistisk utvärdering ?
- Fallstudie ? : En studie av ett eller ett litet antal fall, ofta motiverad av ett sökande efter mekanismer. (Hedström & Ylikoski 2010)
- Fallbaserade studier ? : Pathways to success, QCA (White & Phillips 2012)

Hurdå?

Bidragsanalys (*Contribution analysis*) ? (John Mayne 1999)

- Processer och deras förutsättningar
- ALF 2
- Kvalitet?

Sammanfattning

- Både kvalitet och betydelse
- Syftet är lärande för utveckling
- Medlet är den förklarande ansatsen = Fokus på varför och under vilka förutsättningar forskningssystemet ger de resultat det gör

